

GONIEC KRAKOWSKI

CENY OGŁOSZEŃ: Po teście 1 mm w 1 szpalcie (szer. szp. 22 mm) 36 gr. W teście 1 mm w 4 szpalcie (szer. szp. 69 mm) 3.— Zł. Drobne za słowo 24 gr. Pierwsze słowo tłusty druk (najwyżej 3 słowa) 40 gr.

Rok II.

Nr. 168.

Kraków, wtorek 23 lipca 1940 r.

Nadesłane, a nie zamówione przez Redakcję ręko pisy będą zwracane autorom jedynie wówczas, gdy dołączone zostaną znaczki pocztowe na opłacenie prze syłki zwrotnej. Prenumerata miesięczna 4.50 Zł. z odnośnikiem do domu 5 Zł. — Konto czekowe: Warszawa 658.

Churchill ma do wyboru: Pokój lub zniszczenie.

Echa historycznej mowy Adolfa Hitlera w Reichstagu na łamach prasy światowej.

= Führer wielkoniemieckiego państwa złożył w ub. piątek przed parlamentem niemieckim imponujące sprawozdanie bilansowe z dotychczasowego przebiegu wojny, a w zakończeniu swej mowy wystosował ostatni apel do rozsądku, pod Adresem Wielkiej Brytanji.

Mógł to uczynić tem łatwiej, ponieważ zwracał ten apel do Churchilla nie jako pokonany, ale jako zwycięzca. Adolf Hitler wyjaśnił w sposób przekonujący, że wszelki opór Anglii jest bezsensowny, ponieważ Niemcy są dziś silniejsze, niż na początku operacji na Zachodzie. Niema motywu, któryby usprawiedliwiał dalsze prowadzenie wojny.

W związku z tem Adolf Hitler oświadczył z całą dobitnością, że odrzucenie tej jego ostatniej propozycji przez Anglię po ciągnie za sobą przeniesienie wojny wraz ze wszystkimi jej okropnościami na wyspę brytyjską i, że wojna ta musi zakończyć się doszczętnym zniszczeniem jednego

z mocarstw światowych. Tem zniszczonemu mocarstwem światowemu może jednak być tylko Anglia.

Cały świat z niesłychanym napięciem słuchał wywodów Adolfa Hitlera. Jednocześnie podziwiano poczucie odpowiedzialności kanclerza państwa niemieckiego i jego decyzję wyciągnięcia jeszcze raz do Anglii ręki, mimo swego niezaprzeczonego charakteru zwycięzcy, celem zakończenia wojny.

Adolf Hitler uczynił swą najostateczniejszą propozycję — stwierdza to cała prasa światowa — a w rękach pana Churchilla spoczywa wyłącznie dalszy los Wielkiej Brytanji.

Cała prasa włoska

zajmuje w formie sensacyjnej swoje stanowisko wobec mowy Adolfa Hitlera. Już w godzinę po zakończeniu posiedzenia parlamentu, dzienniki włoskie wydały dodatki nadzwyczajne z obszernym sprawozdaniem z Berlina.

„Giornale d'Italia” podkreśla ostatni apel Hitlera do Anglii i podnosi: niewzruszona pewność zwycięstwa wodza Niemiec. „Lavoro Fascista” pisze o wspólnym froncie osi przeciw Anglii i sędzi, że Anglia mogłaby jeszcze uniknąć okropności niszczenia wojny.

Rzymska prasa poranna podkreśla wielką doniosłość posiedzenia parlamentu niemieckiego i zamieszcza obszernie sprawozdania swoich korespondentów w Berlinie pod sensacyjnymi tytułami, a nadto fotografie Hitlera i jego generałów.

Mowa Adolfa Hitlera wywołała

w kołach moskiewskich

bardzo duże zadowolenie. Z aprobatą wyrażają się w Moskwie o wywodach Hitlera na temat stosunku Niemiec do Rosji. — Wszystkie dzienniki moskiewskie opublikowały już w sobotę rano pierwszy wy ciąg z mowy Hitlera, podkreślając szczególnie ustępy mowy na temat stosunku między obu mocarstwami osi, stosunków niemiecko-sowieckich oraz ostatniego apelu do rozsądku.

„Od kiedy pisano historię świata, jeszcze nigdy zwycięzca nie przemawiał tak, jak Adolf Hitler” — takie jest motto zasadnicze doniesień

prasy węgierskiej

na temat historycznego posiedzenia parlamentu w operze Krolla w Berlinie. **Naród węgierski z zapartym oddechem słuchał tej mowy** — stwierdza „Uj Magyaraság” — a cały świat cywilizowany powinien być wdzięczny wielkiemu mężowi stanu za to, że, pomimo przewagi swej armji, jest on gotów wyciągnąć rękę do zgody do narodu angielskiego.

Prasa fińska

stoi całkowicie pod wrażeniem mowy Hitlera. Wszystkie dzienniki przynoszą całe szpalty doniesienia z Berlina, oraz drukują obszernie wyjątki z samej mowy. „Uusi Suomi” podkreśla, że nikt nie może zaprzeczyć wielkości Hitlera. Anglia ma ostatnią sposobność wyboru między pokojem a niszczącą wojną. „Helsingin Sanomat” oświadcza, że w obecnej wojnie żołnierz niemiecki ma wszystko dla siebie, przewagę uzbrojenia i materiału wojennego oraz pewność zwycięstwa Führera i narodu. Natomiast żołnierz angielski musi z przynęceniem stwierdzić, że jedyne jego wychyny wojenne dotychczas polegały na możliwie szybkiej niecieczce do zbawczych okretów.

Dzienniki belgijskie

przynoszą mowę Hitlera w formie najbardziej sensacyjnej. „Nation Belge” pisze, że

pozycji Adolfa Hitlera, wówczas zostanie zburzone wielkie mocarstwo światowe.

Dziennik flamandzki „Volk en Staat” podkreśla słowa Adolfa Hitlera, że celem jego nie jest prowadzenie wojen, lecz budowa nowego socjalnego państwa. Podobnie wypowiadają się również i pozostałe dzienniki belgijskie.

Mowa Hitlera daje Anglii ostatnią szansę. — oświadczają

dzienniki norweskie.

Ta gotowość do zawarcia pokoju jest jedynym wypadkiem w historii świata, zwłaszcza, że wyszła ona od wodza, który udowodnił ponad wszelką wątpliwość właśnie w ostatnim czasie siłę swego kraju, i który w ostatnim czasie siłę swego kraju, i który pod kątem widzenia europejskiego poczucia odpowiedzialności.

„Tidens Tegn” pisze, że Adolf Hitler swoją propozycją chciał oszczędzić Europie porachunku, o którego wyniku nie można ani przez chwilę wątpić. Anglia nie posiada dziś ani jednego sprzymierzeńca, a jej sytuacja jest bardziej beznadziejna, niż kiedykolwiek przedtem.

„Aftenposten” sędzi, że wrogowie Niemiec muszą czuć się niewyrażnie, kiedy będą musieli stwierdzić, że

wszystkie przepowiednie Hitlera od 8 września ub. roku sprawdzały się z największą dokładnością.

Także i w tym wypadku nie można wątpić, że los Anglii zostanie przypieczętowany, o ile w ostatniej minucie nie zmieni ona kierunku swego postępowania.

Organ chłopów norweskich „Nation” wyraża przekonanie, że **gdyby dziś przeprowadzono plebiscyt w Europie, to wynik byłby jednogłosny, mianowicie doradzonoby Anglii przyjęcie propozycji zwycięzcy.** Naród angielski powinien zrozumieć, że

Również w krajach zamorskich posiedzenie parlamentu niemieckiego śledzono z olbrzymim napięciem.

Setki radiostacji nadawczych włączyło się celem transmitowania mowy, a wkrótce po jej zakończeniu, nadzwyczajne wydania dzienników przyniosły obszernie wyjątki z historycznej mowy Adolfa Hitlera.

Dzienniki wieczorne z Rio de Janeiro wydały jeszcze w późnych godzinach nadzwyczajne wydania, które w tytułach głosiły wiadomości o ultimatum pokojowym i apelu do rozsądku.

Prasa nowojorska przyniosła mowę Adolfa Hitlera w wydaniach porannych w niezmiernie obszernych streszczeniach. Poważny i pewny ton Hitlera nieomieszkali wywrzeć pożądanego wrażenia w Stanach Zjednoczonych.

chodzi tu o jego los, a propozycja berlińska została postawiona przez silniejszego, który może sobie pozwolić na wielkoduszny gest.

Wszystkie wielkie dzienniki jugosłowiańskie

publikują mowę Adolfa Hitlera w dosłownym przekładzie. W propozycji Hitlera widzą one jedynie i wyłącznie pragnienie niedopuszczenia do dalszego przelewu krwi i zapewnienia światu sprawiedliwego pokoju. Dziś kiedy państwo wielkoniemieckie stoi u szczytu swej potęgi, nikt nie może nazwać słabością wyciągnięcie ręki do zgody. Hitler zrzucił wobec siebie i całego świata odpowiedzialność za zagładę Anglii. Jeszcze tylko kilka dni namysłu pozostaje przed Anglią, aby zdecydować czy pozwoli ona dojść do głosu rozsądkowi, czy też zagrzi oręż.

Zwołanie parlamentu niemieckiego wywołało

w bułgarskiej opinii publicznej

bardzo silne wrażenie. Wszystkie dzienniki przynoszą mowę w sensacyjnej formie i zaopatrują swe sprawozdanie fotografiami Hitlera, jego współpracowników oraz członków parlamentu.

Dziennik „Utro” sędzi, że przed rozpoczęciem ofensywy Hitler wypowiada jeszcze wolę zawarcia pokoju. Podobne zdanie wyraża dziennik „Zora”, który ponadto przypomina mowę przed parlamentem w dniu 6 października, kiedy to Hitler już raz wystosował apel do Anglii i Francji. Jego ówczesne przepowiednie sprawdziły się w bardzo krótkim czasie. Nikt nie może obecnie mieć żadnych wątpliwości co do tego, że jego groźba zniszczenia brytyjskiego imperjum światowego spełni się.

Dzienniki rumuńskie

publikują dosłowny tekst mowy w parlamencie niemieckim w formie jak najbardziej sensacyjnej. Powszechnie daje się odczuwać wrażenie, że niemieckie siły zbrojne są dziś znacznie silniejsze, niż przed rozpoczęciem kampanji przeciw Francji i że Wielka Brytanja powinna uwzględnić i wziąć pod uwagę ten stan rzeczy.

Ludność Słowacji

z podobnym napięciem, jak i naród niemiecki oczekiwała na posiedzenie parlamentu niemieckiego. Mowa była nadawana przez wszystkie słowackie radiostacje. „Slovak” wkrótce po posiedzeniu parlamentu wydał nadzwyczajne wydanie, w którym podał wywody Adolfa Hitlera swoim czytelnikom już przetłumaczone na język słowacki. Odnośny artykuł dziennika nosi charakterystyczny tytuł: „Wielkość Führera ujawniła się w całej pełni”.

Miarodajne kół słowackie pozostają pod silnym wrażeniem apelu pokojowego Adolfa Hitlera i oświadczają, że cały świat musiał zostać oczarowany głębokim poczuciem odpowiedzialności, wyrażonem przez Hitlera.

„New York Times” pisze, że Hitler dowiódł, iż nie tylko małe państwa, ale także wielkie mocarstwa, jak np. Francja, jest on zdolny zetrzeć na proch. Za jego apelem kieruje się zatem przerażający realizm. „Associated Press” ogłasza w pełni dosłowne brzmienie mowy i podkreśla przytem ostrzeżenia Hitlera, że zostanie zniszczone mocarstwo światowe, jeżeli Anglia będzie nastawała na dalsze prowadzenie wojny. Pod wielkim tytułem blokowymi czołownikami: „Zakończenie wojny — albo zgnięcie”. — Apel Hitlera do Anglii — przynosi „New York Journal” obszernie sprawozdanie własnego korespondenta berlińskiego.

Ironsides złożony z urzędu.

Sztokholm, 22 lipca. General sir Edmund Ironside, dotychczasowy głównodowodzący wojsk w Anglii, został zwolniony ze swego stanowiska, o czem zawiadomiono w oficjalnym komunikacie. Na jego miejsce przyszedł sir Allan Brooke. Równocześnie Ironside został mianowany marszałkiem. Brooke otrzymał rangę generała.

Jako powody tej zmiany na tak ważnym stanowisku głównodowodzącego wojskami na wyspach angielskich podano, iż dowództwo musiałoby być powierzone oficerowi, który brał udział w kampanji w Belgji i który zapoznał się z nowymi metodami walki.

Były szef korpusu ekspedycyjnego Lord Gort został mianowany generalnym inspektorem wyszkolenia wojsk. W Londynie wyjaśnia się w związku z powyższem, że nowe to stanowisko zostało stworzone w tym celu, aby zapoznać młodych rezerwistów z zasadami wojny ofensywnej.

Światowej doniosłości mowa Hitlera stanowi również główny ośrodek zainteresowania

prasy argentyńskiej.

Wszystkie pisma poranne przyniosły mowę tłustym drukiem, celem umożliwienia swoim czytelnikom jaknajdokładniejszego wyrobienia sobie opinii o sytuacji. Dziennik „Nacion” zaopatruje swoje doniesienie tytułem: „Groźba zniszczenia Wielkiej Brytanji, jeżeli się nie podda”. Podobnie „Mundo” oraz inne pisma brukowe wyrażają w swoich tytułach podobną tendencję.

Świat usłyszał historyczną mowę Führera Niemiec i w większości ją też zrozumiał. Wszystkie doniesienia i komentarze świadczą niedwuznacznie o jednym, mianowicie, że propozycja jaką Adolf Hitler uczynił po odniesieniu swego największego zwycięstwa jest z całą pewnością ostatnią. Niemcy mogą obecnie być spokojem oczekiwać na decyzję Churchilla. Jeżeli się on gotów przyjąć wyciągniętą rękę Hitlera, wówczas zaoszczędzi się wielkiego rozlewu krwi, jeżeli zaś odrzuci rękę wyciągniętą do zgody, to wówczas los angielskiego mocarstwa światowego jest przypieczętowany.

Przyjęcia w urzędzie kanclerskim

Berlin, 22 lipca. Kanclerz Rzeszy Niemieckiej przyjął w piątek 19 lipca, w obecności ministra spraw zagranicznych Rzeszy, nowomianowanego ambasadora Chile, płk. Tobiasa Barrosa, jak również nowomianowanego posła Finlandji prof. dr Toivo Mikalea Kiwimaeki'ego oraz posła Rumunii senatora Aleksandra Romalo, którzy wręczyli mu listy uwierzytelniające.

Depesza gratulacyjna kancl. Hitlera do króla Grecji.

(§§) Berlin, 22 lipca. Z okazji 50 rocznicy urodzin JKMości króla Grecji, kanclerz Hitler wystosował na jego ręce telegram z życzeniami.

„TASS” udowodnił Churchillowi „niedokładność”

Angielski premier mówił o konferencjach, których nie było.

(=) Moskwa, 22 lipca. „Tass” ogłasza następujący komunikat: Agencja „Tass” jest upoważniona do zakomunikowania, że ustęp mowy Churchilla, wygłoszonej we czwartek w Izbie gmin, dotyczący porozumienia się z Unją Sowieć w kwestji chińskiej był niedokładny. W rzeczywistości Anglia nie zasięgała opinii Unji Sowieć w tej kwestji, do czego zresztą nie była zobowiązana.

Jedynym faktem, jaki wogóle w tym kierunku zaszedł, było zakomunikowanie przez podsekretarza stanu Butlera ambasadorowi sowieckiemu w Londynie, Majskiemu, o tem, że Anglia zdecydowała się zawrzeć z Japonją układ w sprawie zaprzestania dowozu przez Burmę.

Dyplomatyczna podróż incognito.

Sztokholm, 22 lipca. Posel brytyjski przy był ostatnio z Bukaresztu do Ankary incognito, co uważane jest przez sfery polityczne za skutek cichego wydalenia jego ze stolicy Rumunji. Jak dowiadują się z różnych miast Bałkanów, mają Anglicy być wydaleni z krajów bałkańskich, podobnie, jak z Rumunji.

Ameryka przed wyborami

Kraków, 22 lipca.

Pierwszą częścią wielkiej zagadki, jaką stanowią wybory na stanowisko prezydenta Stanów Zjednoczonych, została rozwiązana: Franklin Roosevelt zgodził się, aby jego kandydatura została po raz trzeci postawiona.

Baczną uwagę należy zwrócić na rolę tego doniosłego wydarzenia. Zapytywany wielokrotnie uprzednio, Roosevelt zawsze oświadczał, że nie wie, czy zgodzi się na postawienie swej kandydatury, lub mówił, że zawsze podporządkuje się decyzji narodu, lub wreszcie, w nieodmownych, dawał do poznania, iż liczy się z ewentualnością opuszczenia Białego Domu. Dołączyła się do tego kampania prasowa, która rozpatrywała możliwości innych kandydatów, przyjmując, że Roosevelt kandydować nie będzie.

Istniało rzeczywiście wiele przyczyn ku temu, aby kandydatura ta nie była postawiona, przedewszystkiem zaś tradycja przemawiała za tym. W dziejach Stanów Zjednoczonych zaszedł tylko jeden taki wypadek, wtedy mianowicie, kiedy po raz trzeci zaproponowano Jerzemu Washingtonowi odrzucić wówczas tę propozycję, uważając, że może ona uczynić człowieka zbyt ambitnym i żądnym władzy. Dokonał on dni swego pracowitego żywota na wsi w stanie Wirginia.

Roosevelt nie poszedł w ślady wielkiego Washingtona i część społeczeństwa amerykańskiego jest zdania, że uczynić mu tego nie było wolno.

Do walki o stanowisko prezydenta stanęło więc w listopadzie dwóch kandydatów: demokrata Franklin Roosevelt i republikanin Willie Wilkie. Wspomnieć należy, że dotychczas w większości wypadków do władzy dochodzili republikanie, a wybór demokracji był zazwyczaj tylko sporadycznym.

Dzisiaj sytuacja zmieniła się. Bo aczkolwiek dotychczas trudno było określić istotne różnice polityczne między obydwoma temi potężnymi partiami, to dzisiaj różnica ta występuje w całej rozciągłości. Połącza ona mianowicie na tem, że demokraci zainicjowali i wprowadzili szereg zmian w stosunku rządu do spraw społecznych, podczas gdy republikanie, zastępujący raczej na nazwę konserwatystów, opowiadają się za status quo, a więc za całkowitym liberalizmem.

Już to samo czyni sytuację republikanów uciążliwą. Żaden bowiem z obywateli Stanów nie zgodzi się dzisiaj na usunięcie trzech zasadniczych innowacji Roosevelta, a mianowicie ubezpieczeń dla bezrobotnych, opieki społecznej i ochrony dzieci. Ten punkt jest zatem przegrany.

Cóż może zatem przeciwstawić partia republikańska przepiętnemu wpływowi Roosevelta? Ingerencja w sprawy europejskie? Przecież właśnie Roosevelt jest tym, który sprzecywał neutralne stanowisko Ameryki w odniesieniu do wojny w Europie i tak kieruje sprawami, aby Stany odnosiły jak największe korzyści, nie będąc same zaplątane w wojnę.

Zmniejszenie długów państwowych? Oczywiście tak leży wielki magnes dla wyborców, zwłaszcza dla klas posiadających. Ale dzisiaj niema Amerykanina, któryby

nie uznawał, że niektóre wzmożone wydatki są konieczne dla utrzymania potęgi Stanów, a poza tem sam rząd, oceniając właściwie sytuację, zmniejszył już budżet do granic możliwości. Zbrojenia zaś dzisiaj są przez cały naród amerykański uważane za konieczne, nietylko z uwagi na sytuację europejską, ale na bezwarunkową potrzebę zabezpieczenia posiadłości amerykańskich i interesów Stanów na całej kuli ziemskiej. Także więc i ten atut odpada w walce o zaszczyt rezydowania w Białym Domu.

Pan Wilkie będzie więc zmuszony do atakowania Roosevelta na innej pozycji. Dzisiaj już mówi się w Ameryce, że atak ze strony republikanów nastąpi na punkcie konieczności poczynienia nowych reform w reformach Roosevelta. Oczywiście w tym kierunku można przeliczywać Roosevelta, chodzi jednakże o to, aby miliony obywateli Stanów w to uwierzyły.

Podczas gdy więc Europa stoi pod zna-

kiem wojny, to Ameryka ma swoje wybory. Emocjonują one całą ludność Stanów Zjednoczonych. Zasadniczo jest to wybór prezydenta Stanów, ale każdy rozumie, że tu chodzi o coś więcej, a mianowicie o wybór metod i zasad, w jakich ma być obrządkiem państwo rządzone. Chodzi o wybór, czy Ameryka ma dostosować się do nowych prądów, nurtujących dzisiaj Europę, czy też pozostać nadal w swym demokratycznym liberalizmie, gdzie człowiek ma pozostawioną całkowitą swobodę, ale też gdzie nie ma prawa spodziewać się pomocy od państwa.

Wprawdzie dochodzące nas z Ameryki wiadomości, pozwalają wnioskować o pewnej poprawie sytuacji ekonomicznej, to jednak nikt nie może się ludzi i sądzić, że ta poprawa ma cechy trwałości. Jest to koniunktura, wywołana w dużym stopniu wojną w Europie. A przecież wojna ta kiedyś skończyć się musi i Ameryka znajdzie się w tym samym punkcie, w jakim

była w r. 1939. Trzeba więc umieć myśleć wybiegać w przyszłość i stwarzać takie postawy gospodarowania państwem, aby one mogły zadośćuczynić żądaniom wszystkich warstw społeczeństwa.

Wyborcy amerykańscy stają wobec dylematu, czy mają pójść drogą, wyznaczoną przez Roosevelta, który sprzecywał swój program w ustawie „New Deal”, czy też skierować się w kierunku, wytyczonym przez Wilkiego i jego republikańskich zwolenników. Wybór będzie o tyle trudniejszy, że o ile wiadomym jest do czego zdąża Roosevelt, o tyle zamiary Wilkiego ograniczają się narazie do przedwyborczych programów, zapowiadających dalsze reformy.

Odpowiedź na tę zagadkę dadzą nam dopiero wybory w listopadzie. Nie ulega jednak większej wątpliwości, że na wynik tych wyborów duży wpływ będą miały wypadki w Europie.

Rob.

Grad bomb posypał się znowu na Anglię.

Angielskie lotnictwo straciło 27 samolotów, a marynarka angielska 5 okrętów.

Berlin, 22 lipca. Naczelna komenda armii niemieckiej komunikuje:

Jedną z niemieckich łodzi podwodnych doniosła o zatopieniu 24.700 ton nieprzyjacielskiego tonażu okrętowego. Eskadry lotnicze zaatakowały w południowej Anglii i w Szkocji zakłady, składy zapasów, urządzenia portowe i dok, jak również obóz posiłkowy, stanowiska artylerji przeciwlotniczej i lotniska z pomyślnym wynikiem. Dalsze ataki były skierowane na okręty wojenne i handlowe u wybrzeży południowych Anglii. Jeden okręt handlowy pojemności 5.000 ton został zatopiony przez trafienie bombą, trzy dalsze okręty handlowe i jeden kontrtorpedowiec zostały wydatnie uszkodzone trafieniami.

Jak już podano do wiadomości niemieckie samoloty myśliwskie typu Messerschmitt zestrzeliły w walce powietrznej, przeprowadzonej nad kanałem La Manche bez własnych strat 15 samolotów brytyjskich, a mianowicie 12 typu „Defiant”, dwa typu „Spitfire” i jeden typu „Hurricane”. Przez zestrzelenie sześciu dalszych samolotów brytyjskich typu myśliwskiego „Spitfire” liczba zestrzelonych samolotów podwyższyła się do 21. Jeden brytyjski samolot został zestrzelony przez artylerię przeciwlotniczą marynarki.

Liczba łączna strat nieprzyjaciela w dn. 19 lipca wyniosła 27 samolotów. Trzy samoloty niemieckie zaginęły. (p)

choćnie oraz na Holandję. Wyrządzona szkoda materialna jest nieznaczna. W czasie tych nocnych ataków zdolano zestrzelić 9 samolotów nieprzyjacielskich, z tego 7 artylerią przeciwlotniczą, dwa przy pomocy nocnych myśliwców.

Lotnicy nieprzyjacielscy, którzy usiłowali dokonać próby ataku na Wilhelmshaven zostali dzięki silnej obronie zmuszeni do szybkiego odwrotu, przyczem 4 aparaty zestrzeliła artylerja przeciwlotnicza marynarki wojennej. Ogólne straty nieprzyjaciela w dniu wczorajszym wyniosły 22 samoloty, 5 samolotów niemieckich zaginęło.

Churchill przyznał się do zatonięcia kontrtorpedowca „Imogen”.

(=) Sztokholm, 22 lipca. Churchill uznał za stosowne przyznać się tym razem do niewielkiej straty. Mianowicie Reuter ogłosił następujący komunikat: „Sekretarz admiralicji przykrością donosi o stracie kontrtorpedowca JKMosci „Imogen” w następstwie zderzenia w bardzo gęstej mgłę (!). Jeden oficer i 9 marynarzy odniosło rany, jeden z nich zmarł wskutek odniesionych obrażeń. Ogółem zaginęło 17 marynarzy, zachodzi obawa, że stracili oni życie”.

Kontrtorpedowiec „Imogen” miał pojemności 1.370 ton i został zbudowany dopiero w latach 1935—1937. Załoga jego liczyła 145 marynarzy; uzbrojony był w cztery dział 12-cm, 8 karabinów maszynowych i 10 wyrzutni torped.

Ponowne skuteczne ataki lotników niemieckich na Anglię.

Pożary i eksplozje na lotniskach, w portach i magazynach naftowych. — Ciężko uszkodzono angielski krążownik i 2 kontrtorpedowce. — Zestrzelono 22 samoloty nieprzyjacielskie.

(SS) Berlin 22 lipca. Naczelna komenda armii niemieckiej komunikuje:

Niemieckie samoloty bojowe zaatakowały dnia 20 lipca i w nocy na 21 lipca lotniska, urządzenia portowe i zbiorniki materiałów pędnych w Anglii południowej i środkowej oraz zakłady przemysłowe w Newcastle. Zrzucone bomby spowodowały pożary i eksplozje. W czasie ataków na transporty konwojo-

wane trafiono i ciężko uszkodzono jeden nieprzyjacielski krążownik i dwa kontrtorpedowce. Przy tej sposobności myśliwce niemieckie w walkach powietrznych nad Kanałem La Manche zestrzeliły 8 samolotów nieprzyjacielskich. Dalszy nieprzyjacielski samolot zestrzelono koło Rotterdamu.

W ciągu nocy samoloty brytyjskie zrzucały znowu kilka bomb na Niemcy północne i za-

Ostatnia służba.

Ksiądz proboszcz kończył odmawianie brewiarza. Wargi poruszały się bezdźwięcznie, monotonna. Prawie już 50 lat dzień w dzień poruszały się tak modlitwa przy niepewnym płomieniu lampy. Okulary zwisały na nosie, łysa czaszka biała złotym odbłaskiem świeciła nad otwartą małą książką. Jasne i dobre źrenice czasem podnosiły się westchnieniem w górę, do Boga, jak pierś łaknąca świeżego powietrza. Starcza twarz, gładka, a jednak pełna głębokich bruzd, zdawała się kurczyć i rozszerzać, wydłużać, eagle zmieniać w miarę ruchu warg i lekkich drgnięć szczęk. Palce spokojnym ruchem chwyciły brzegi brewiarza i miłośnie go objęły.

„Completa” się skończyła.

Klasnęły kartki o sobie, jakby zadowolone, zamknęły się okulary nad szklami, a ksiądz zaczął się powoli rozbierać.

Nie czuł się dziś dobrze. Gnębiły go niejasne, niepewne myśli, nieokreślone uczucia. I modlitwa jego dzisiejsza nie była jego codzienną, dziękczynną modlitwą. Coś go trapiło, nie pozwalając na pełne i pewne spojrzenie. Pragnął przezwyciężyć się i odpędzić ten jakiś niepokój ducha i ciała, pozbyć się go, jednak daremnie. Nieprzyjacieli był nieuchwytny. Kładł się spać z niejasnym przecuciem, że nie będzie mógł spokojnie wypoczywać we śnie do rana.

Obudziła go gospodyni.

— Przyjechali po księdza proboszcza. Do chorego!

Zapomniał o całodziennych i wieczornych niepokojach.

W ciemnym kościółku przepędzał Boski Samotnik długie godziny — wieki całe, w małym swoim pokoiku — w „tabernaculum”. Czekal cierpliwie na duszę, aby wpłynąć do niego białym opłatkiem, jak gołąb do swego mieszkania.

Stary ksiądz nieco już trzęsącą się ręką brał święte oleje, a potem „Sanctissimum”.

Złożył na pierś i pojechał. Dzwoniły dzwonki u sanek. Czarna plama sunęła po niebiesko-brudnej płacie rozłożonej na polach. Zaa lasu wyrwał się na otwarte przestrzenie wiatr i pędził w tej chwili po niekiej kopule nieba ogromne, pomure kłęby chmur.

Przelewały się jak ciepła napęczniałe, zmieniając co chwila swój kształt, olbrzymie lub malejące, rozciągały się, wydłużały swoim zwałowaniem, straszyły w noc zimową wszystko, co pod nimi głoło się pod siłą wiatru. Gnały w bezkres i zapadły gdzieś za borem daleko.

Ksiądz lekko zaczął drzeć ukołysany monotonna muzyką dzwonek i poświstem wiatru. Jechali przez las. Drzewa, tkwiące wierzchołkami w niebie, brzemienne śniegiem, kołysały się w takt wiatru i coraz to któreś zrzucało z siebie puch jak zbyt ciężki ciężar. Skry śniegu długim leżem opadały jeszcze dłużej.

W ciemnym mroku z daleka zażółciły się dwa okna — jak wytrzeszczone ślepie dzikiej bestii.

Proboszcz ocknął się.

Wprowadzono go do niedużego pokoju pełnego zapachu lekarstw i tej atmosfery leku, w której umiera chore.

Złożył „Sanctissimum” na białym jak na święto obrusie i oleje i zwrócił się do chorego.

Wyszli wszyscy. Miał zacząć się spowiedź.

Ksiądz siadł blisko chorego i drgnął. Z pośród poduszek i zwiedleń żółtej twarzy patrzyły na niego błyszczące, czarne, niepokojące jak piekło oczy.

Zrobił znak krzyża.

— Nie to! Nie to! — Zaskrzypiała chora.

Proboszcz spojrzał zdziwiony. — Po co go w takim razie wzywałem?

Głos skrzypiał znowu, jak stare, długo nie oliwione, zardzewiałe zawiasy.

— Ksiądz mnie nie poznał. Zapewne! Wiele, wiele lat minęło od chwili, kiedy widzieliśmy się raz ostatni. Zmieniłam się bardzo, a ksiądz też się postarzał.

Proboszcz poruszył się niespokojnie

i niepewnie spojrzał na chorą. — Kto to jest? — Mimo wielkiego wysiłku nie mógł sobie przypomnieć.

Chora znowu zagrzętała.

— Dziwi się ksiądz, że go wzywałam, nie pragnąc się spowiadać, ani przyjmować Komunii. Ale nie wierzę! Chciałam tylko przed śmiercią jeszcze zobaczyć księdza. Miałam wiele księdzu opowiedzieć, wiele wyznać, ale nie jako księdzu, lecz jako człowiekowi... człowiekowi, którego... ale nie powiem...

Proboszcz znowu się poruszył, już chciał odpowiedzieć, kiedy przerwał mu charczący głos chorej.

— Niech ksiądz nie nie mówi. Bardzo proszę. Niedługo będę trudziła księdza. Przepraszam za to, że go fatygowałam w nocy, przerywając sen i zmuszając do drogi uciążliwej i nieprzyjemnej. Proszę zrozumieć kochającą kobietę. Choć to wyznanie może dziwnie brzmieć w moich starych ustach, może już niedużo godzin zostało mi do życia, ale musiałam to powiedzieć, wyznać to, co mi było przez całe życie jedną wielką meką. Kochałam księdza od pierwszej chwili, kiedy go ujrzałam, jeszcze wtedy był klerykiem. Śniłam najrozmaitsze i najbardziej szalone, wymyślne sposoby przerwania księdzu jego życiowej drogi. Ale wszystko spełzło na niczem. Za mało miałam na to siły. Tylko co się działo w mojej duszy... Wysłałam zamaż w kilka lat po wyświęceniu księdza i mam dzieci. Ale nie kochałam ani męża, ani dzieci. Pewnie ksiądz słyszał o mnie i to nieraz. Wszyscy mnie tu nazywają Baba Jaga.

„A więc to do niej przyjechałem!” — uzmysłowił sobie staruszek. Tyle się o niej nasłuchał. Tyle razy miał zamiar ją odwiedzić i porozmawiać. Wiedział, że Baba Jaga słynęła ze swojej złośliwości, gniewliwości, z tego, że nigdy nikt przy niej nie był szczęśliwy i nie zaznał radości. Jej dom był wiecznym piekłem, które wszyscy omijali ze strachem i wstrętem. Ułankami dostawały się do jego uszu rozmowy jej i wymysły, przekleństwa na kler i kościół. Pragnął teraz naprawić błąd swego pasterzowania i nawrócić te parszewy owce parafii na łóż śmierci Chry-

stusowi. Ale nie pozwoliła mu powiedzieć nawet słów kilka. Despotyczna przez całe życie, zmaltretowała już przed samem zamknięciem powiek księdza, który tylko temu był winien, że się nieszczęśliwie w nim zakochała pół wieku temu.

Czarne oczy wpatrywały się w zgarbioną, pochyloną postać.

— Niech mi się ksiądz przypatrzy i przypomni sobie z kim rozmawia. Nie powiem jak się nazywałam dawniej. Trzy lipy... No, może sobie ksiądz już iść! Maryśka! Maryśka! — Zawrzała zgrzytem, jakby się obawiała słów albo pytań.

Proboszcz szybko rzucił oczami i cofnął się. — Twarzą już nie znał, ale te czarne drgające oczy...

Z „Sanctissimum” i olejami na pierś wdepnął w ciemną, zimną czelność nocy. Koszmar dwojga czarnych oczu towarzyszył mu przez las. Modlił się do Chrystusa, którego widział zpowrotem, przeproszał i błagał o przebaczenie, że nie nawrócił chorej. Potępienie tej duszy mogło paść na niego. Jego wina i tylko jego, że nie umiał podejść do chorej z tej strony, by ją zmusić do padnięcia na kolana przed Zbawicielem. Uciekał modlitwą do Pana Swego przed majakami gorących oczów.

Nagle w jakimś ułamku zwiudu zobaczył trzy lipy, a pod nimi proboszcza z pierwszych wakacji kleryckich i czarne oczy przystojnej panny, które długo potera jeszcze go niepokoiły i podawały w wątpliwą jego powołania.

Konie niespodziewanie szarpnęły sankami.

Proboszcz poczuł straszliwy ucisk w gardle i ból w lewej pierś. Chrzakał, charknął.

Z boku sanek zaświeciły dwa wilcze ślepie. Konie rzuciły się gwałtownie i porpedziły naoslep, a wystraszony parobek, smagając je batem, kłął i modlił się na przemiany.

W sankach na tylnym siedzeniu leżał skurczony trup proboszcza.

A wiatr nadal dał i wydmuchiwał kłęby czarnych chmur w przyniatające nocne niebo.

Jan Głoga-Gawroński.

Droga, po której przeszła klęska.

Kartki z podróży po wybrzeżu belgijskim.

Ostenda, w lipcu.

Kapleńskie nadmorskie w okresie przed sezonem a zwłaszcza już po sezonie, czynią wrażenie opustoszałych, zaniedbanych, nawiedzonych przez niszczenie i zniszczenie miejscowości. Pozabijane deskami okna i drzwi, pozamykane sklepy, w których jeszcze niecałe resztki zabawek i kostiumów kąpielowych, opustoszałe ulice i t. d. nadają piętno całej okolicy, która jeszcze niedawno temu tętniła pełnią wesołego życia. Tak jest w czasach pokoju nad morzem.

Dzisiaj, kiedy przejeżdża się przez belgijskie wybrzeże morskie, to opustoszałe domy w Ostendzie, Middelkerke, Nieuport czy La Panne są charakterystyczną cechą nie tylko nierozpoczętego jeszcze sezonu — choć, gdy się spojrzy na kalendarz, to dochodzi się do przekonania, że ten sezon już dawno powinien być się rozpocząć — ale także tego, iż

Jakaś tragedia przepędziła radość i zabawę z tych miejscowości.

W Ostendzie, tam, gdzie szeroki bulwar nadmorski przechodzi od części poświęconej wytwornej bezczynności w tereny, zajęte przez trud ludzki i pracę, tam, gdzie zaczyna się port, tam też można zobaczyć pierwsze ślady dopiero co minionej walki.

Potężne dziury w dachach i ścianach hoteli i will, które spoglądają z wysokich wydym na morze, pozrywane nieraz aż do fundamentów fasady domów, rozbite mury nadbrzeżne, które miały chronić miasto na wypadek ataku od strony morza, to wszystko świadczy o tym, iż Anglii, gdy Ostenda musiała zostać poddana i gdy zajęli ją Niemcy, bezwzględnie ostrzelali to belgijskie miasto.

Jeśli nie wyrządzono więcej szkód, to należy przypisać nie oględności Anglików, ale energicznej i szybkiej obronie wybrzeża przez wojska niemieckie.

Wzdłuż całego wybrzeża, ale także i w samym mieście na wielu miejscach widać ślady po pociskach i szkody wyrządzone przez bomby lotnicze. Mieszkańcy, których zapytaliśmy, opowiadali że obecne zniszczenia odpowiadają tylko części tej dewastacji, jaką wyrządziła wojna światowa i cieszyli się z tego.

Wyobrażali sobie w rozmowie z nami, co powiedzą uciekinierzy, gdy powrócą i zobaczą swe domy nienaruszone, lub tylko nieznacznie uszkodzone. Z Ostendy oczywiście

większość mieszkańców uciekła.

Ulice były zupełnie puste, także i w centrum miasta, gdzie mieszka ludność tubylcza. Także i tutaj nakłoniono ludność do ucieczki, opowiadając niestworzone rzeczy o postępowaniu Niemców.

Obecnie — jak to nam oświadczył pewien robotnik portowy, — mogli mieszkańcy przekonać się o czymś wręcz przeciwnym. Obsługiwał on zniszczony obecnie dźwig portowy, w pobliżu którego rozmawialiśmy. Zaznaczył on, że miał natomiast okazję do przyglądnięcia się postępowaniu Anglików. Robotnik ten pamięta czasy niemieckiej okupacji Ostendy w czasach wojny światowej i miał obecnie możność porównania.

Później, kiedy jechaliśmy wzdłuż wybrzeża w kierunku Dunkierki, mieliśmy jeszcze nieraz sposobność widzieć ślady postępowania Anglików. W innych miejscowościach pozostali mieszkańcy opowiadali nam, jak żyli angielscy żołnierze w małych miejscowościach kąpielowych, uszeregowanych wzdłuż wybrzeża. Widzieliśmy obraz dzikiego zniszczenia wewnątrz domów. Można sobie wyobrazić, jakiego mniemania o Anglikach nabrali Belgowie, którzy widzieli to zachowanie się Anglików i mogli wnioskować, że Anglii zachowywali się w innych domach podobnie. Opowiadali nam o tem dość ostro, ale mimo to z wielkim oburzeniem.

Powracający do swych domów uchodzący byli natychmiast informowani przez pozostałych i można sobie wyobrazić do jakiego sądu musieli oni dojść, gdy stwierdzili, że co innego im zapowiadano przed opuszczeniem ich ojczyzny, a co innego miało miejsce po ich wyjeździe.

La Panne.

Wewnątrz domów widok nie przedstawiał się inaczej, niż na wybrzeżu. Gdzie tylko między domami istniała jakaś luka, przez którą można było przedostać się z szerokiej drogi na wybrzeże, to zaraz wykorzystali ją odrazu Anglii i Francuzi, aby jak najszybciej dotrzeć wraz ze swymi czołgami, działami i innym sprzętem wojennym do morza.

Na tych wąskich dróżkach tłoczyły się pojazdy wszelkiego rodzaju. Gdy wreszcie uciekające wojska zdołały dotrzeć do wybrzeża, to

samochody grzęzły w piasku nadbrzeżnym i tam pozostały.

Innych użyto do budowania pewnego rodzaju pomostów do ladowania wojsk na okrety. Podczas odpływu morza ustawiono samochód koło samochodu na trwałszym, wilgotnym podłożu, tak, że motor stał koło motoru. Na dachach samochodów położono deski i w ten sposób zbudowano prowizoryczny pomost, do którego mogły przybijać na szerokiej przestrzeni łódzie ratunkowe wielkich okrętów transporto-

Obecnie jeszcze morze raz po raz wyrzuca na brzeg szczątki łaźni, samochodów i parowców, zniszczonych przez niemiecką artylerię, albo też przez bomby, zrzucone przez niemieckie samoloty.

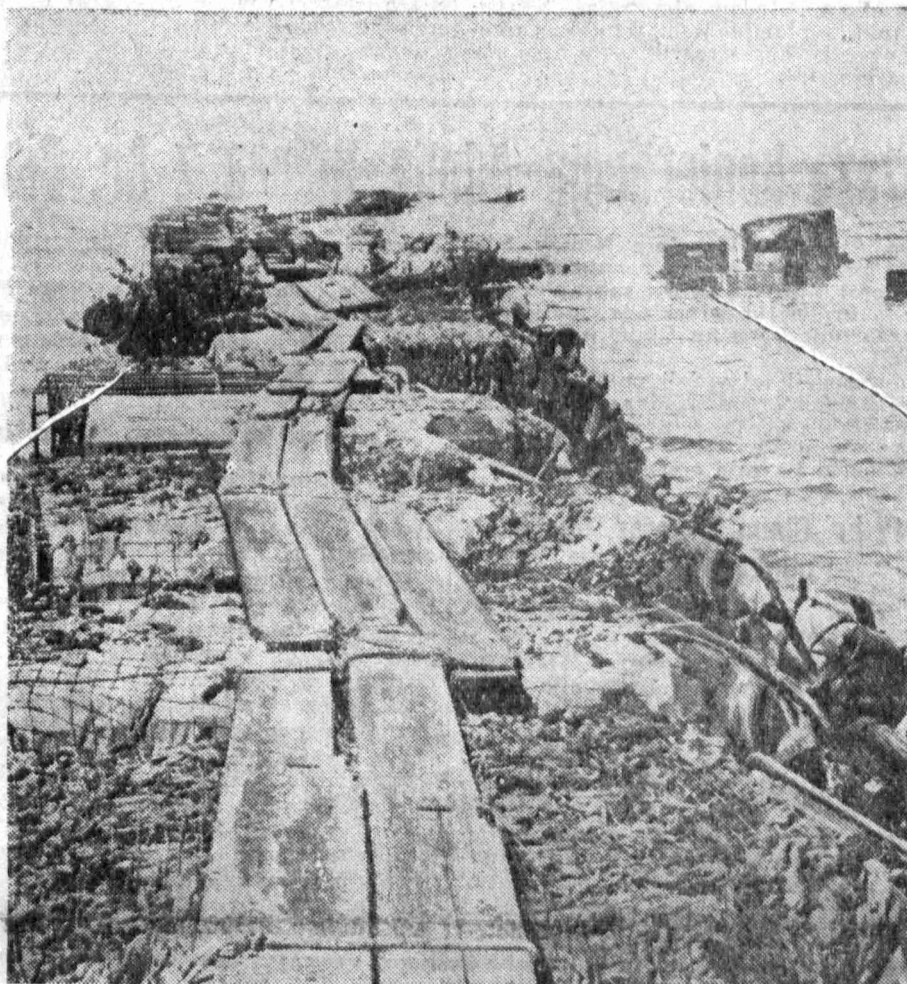
Przez długi jeszcze czas nie będzie można biegać po piasku tego wybrzeża, aby nie zauważyć na każdym kroku śladów wojny. Tam leży samolot zestrzelony nad plażą, podczas przypływu do połowy zalany wodą, tam znowu widzimy przewrócone działo przeciwlotnicze cięższego kalibru, tam zaś ciężkie samochody pancerne, ugrzęźnięte w piasku, gdzieindziej znowu widzimy ciężkie moździerze, zszerogowane jeden koło drugiego, tam znowu samochody ciężarowe, porzucone w uciecz-

ce, a obok skrzynki amunicji, opróżnione zaledwie do połowy.

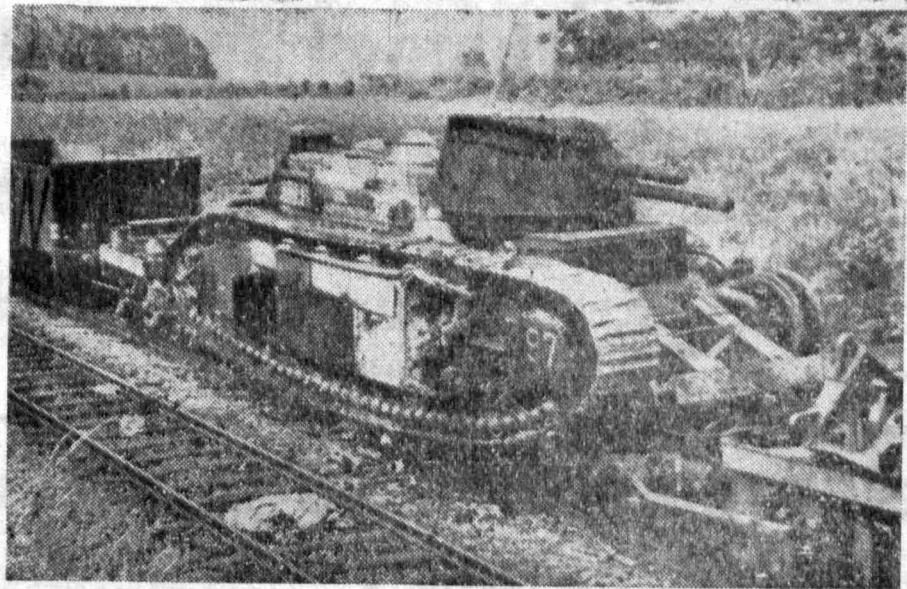
Podczas odpływu można zobaczyć częściowo już przez piasek zasypane karabiny, torby skórane, części umundurowania itd. A gdy odwrócimy oczy ku miastu, wówczas zobaczymy poza szerokimi wydymami, wrzynającymi się w osiedle, zniszczone domy i znowu sprzęt wojenny, a wśród chwiejącej się na wietrze trawy zobaczymy groby, na których ustawiono proste krzyże i zawieszono żołnierskie hełmy. Jakaś litościwa ręka składa na nich skromne bukiety kwiatów...

Olbrzymia zdobycz wojenna.

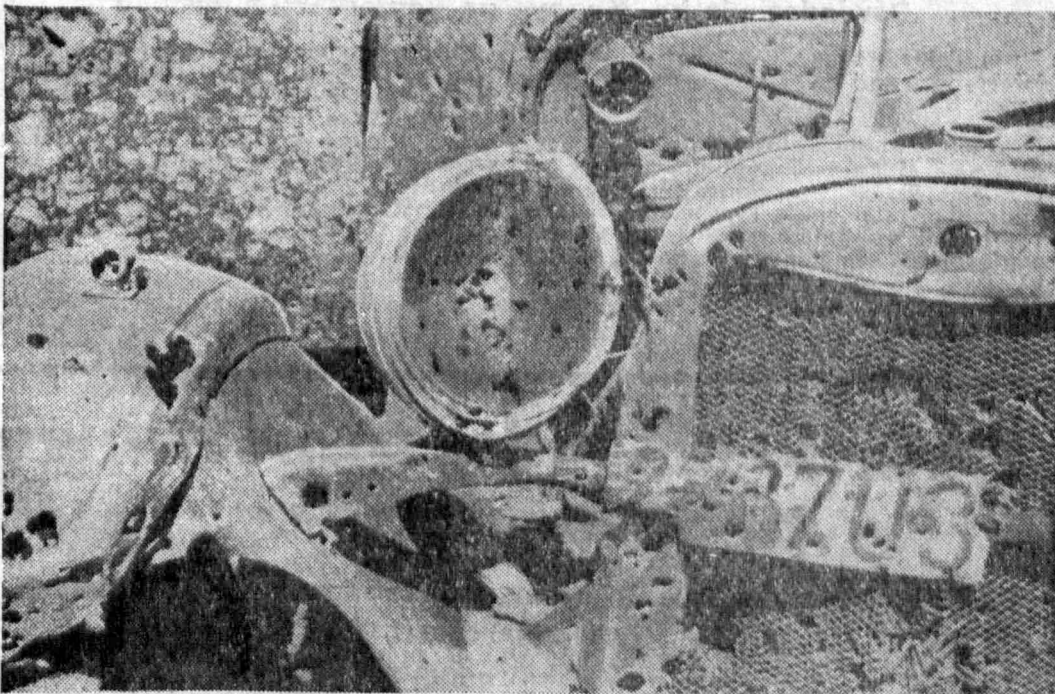
Niezwykle trudnym zadaniem jest upo-

Na wybrzeżu zbudowano na dachach zato pionych do połowy samochodów pomost do ladowania wojsk.

Wzdłuż torów kolejowych stoją zniszczone czołgi.

Na szosach i wśród pól raz po raz napotyka się na porzucone, uszkodzone samochody.

przadkiwanie i odtransportowanie tej nieznierzonej zdobyczy. Im bliżej jesteśmy Dunkierki — tem więcej widzimy sprzętu wojennego. Jak daleko się ciągnie — wszędzie, jeszcze dzisiaj — już w kilka tygodni po katastrofie — widzimy na wybrzeżu, w morzu, na wydymach, na skrajach dróg, w kanałach, które przecinają cały kraj, samochody i pojazdy, działa i czołgi, amunicję i broń, części mundurów i przedmioty wyekwipowania, porzucone w nieopisanym chaosie.

Są to szczątki armji,

tej armji, którą określano jak „najlepiej wyekwipowaną”, jaką kiedykolwiek wysłano poprzez Kanał z Anglii do Francji.

Od kilku tygodni żołnierze niemieccy, pracując nad zaprowadzeniem tutaj porządku i ładu, ale jeszcze tygodnie upłynę, zanim wreszcie wszystko zostanie doprowadzone do właściwego miejsca przeznaczenia. Całej tej pracy dokonują ubrani w brązowe mundury ludzie, których grupy, na pierwszy rzut oka wydają się być oddziałami obcej armji. Są to

członkowie t. zw. „organizacji Todta”,

znanej z komunikatów o budowie „wału zachodniego”. Są oni używani wszędzie tam, gdzie konieczna jest planowa a szybka praca w interesie armji niemieckiej.

Widzieliśmy tych ludzi, jak budowali mosty, jak zasypywali wyrwy w ziemi, powstałe przez wybuchy bomb lotniczych, widzieliśmy ich, jak usuwali resztki wysadzonych w powietrze mostów, widzieliśmy wreszcie, podczas podróży wzdłuż wybrzeża do Dunkierki, jak w największym trudzie wyciągali z wody setki zatopionych samochodów angielskiego korpusu ekspedycyjnego.

Jak dalece chaotyczną i bezplanową była ucieczka Anglików, wynika to z widoków, jakie napotykamy niemal na każdym kroku. Tam np., po drugiej stronie wąskiego kanału widzimy

kolumnę samochodów, która ugrzęzła w polu, zasadzonym ziemniakami.

Zastanawiamy się w jaki sposób samochody te się znalazły i co one tam miały robić?

Prawdopodobnie jechały one szosą do Dunkierki i gdy droga została zapchana, usiłowały skrócić sobie drogę przez pole i w ten sposób dotarły do kanału, skąd już nie mogły się wydostać. Próba przedarcia się przez pole kartofli, równoległe do szosy, prowadzącej z przeciwnej strony kanału, nie udała się. I wtedy porzucono wozy, a w nich płaszcze, plecaki, ładownice, maski gazowe, pasy, buty gumowe, płaszcze nieprzemakalne, zbędna bielizna a nawet prywatne drobiazgi żołnierzy jak torczyki, fotografie, listy, pamiątki. Wśród tego wszystkiego hula teraz wiatr, deszcz mochy to, co jeszcze nie tak dawno temu było pieczołowicie chronione i zabezpieczane przed niepogodą.

Tło tego tragicznego zniszczenia stanowią białe kwiaty ziemniaków, wśród których brzęczą chrabaszczki, czerwone kielichy polnych maków i kłosy pszenicy, która nie bacząc na grozę wojny dojrzewa w blaskach letniego słońca...

CIEKAWOSTKI.

Dalekie podróże po bezkresnych obszarach mórz i oceanów stały się możliwymi dzięki Genueńczykowi Flavio Gioja, który wynalazł busole

* * *

Czasy Odrodzenia słynęły z wielu wszechstronnych ludzi. Leonardo da Vinci zasłynął nie tylko jako matematyk, przyrodnik, filozof, ale był ponadto genialnym malarzem, rzeźbiarzem, anatomem, architektem, złotnikiem, mechanikiem, konstruktorem statków, odlewaczem armat, wkońcu poetą i przyrodnikiem.

Wzorem wszechstronności był też architekt Alberti. Wiele ciekawych rzeczy opowiadano o jego sztukach gimnastycznych, jak z miejsca przeskakiwał przez stojących ludzi, jak w jarzmie najdzikie konie i t. p.

Współcześni podziwiali jego utwory muzyczne, mimo, że muzyki nauczył się bez nauczyciela. Studjował on prawo, następnie matematykę i fizykę, przyczem zajmował się różnemi rzemiosłami, poczynawszy od szewstwa. Był ponadto zdolnym malarzem, a portrety robił niejednokrotnie z pamięci. Zasłynął też jako pisarz, przyczem posługiwał się nie tylko łaciną, ale i językiem włoskim.

* * *

Z wyjątkiem kilku tytułów, o których pewgminy orzekają, że są dziedzicznymi na zawsze, tytuły szlacheństwa nie są przekazywane w Chinach w ten sam sposób, co w Europie. Syn dygnitarza, zajmującego najwyższe stanowisko księcia pierwszego stopnia, jest księciem tylko drugiego stopnia, a jego syn będzie księciem trzeciego stopnia, aż do tytułu szlachejca cesarskiego dwunastej kategorii. Potomkowie następnych pokoleń schodzą coraz niżej, chyba, że nowa nominacja posunie ich znowu o kilka szczebli wyżej, na drabinie społecznej.

Można tylko podziwiać głęboką mądrość prawa, które poniża potomków rodziny, nie umiejacej się niczem przysłużyć krajowi w ciągu dwunastu pokoleń.

„Patrzoci...”

Jak donoszą korespondenci hiszpańskich dzienników „ABC” i „YA”, nad całem brytyjskiem życiem unosi się, niczem ponura chmura, słowo „inwazja”. Wszystkie rozmowy dyskusje i debaty są jedynie warjantami na ten sam temat. Ludność pyta się już kiedy i w jaki sposób, a przedewszystkiem gdzie pojawią się pierwsze oddziały niemieckie. Rzecz prosta nie brak także wyjaśnień na temat niedościgniętego do skutku w tak nerwowym podnieceniu oczekiwanego ataku.

Podczas gdy rząd brytyjski z obrony wysp chce zrobić „wojnę ludową”, to „Daily Express” píše, że byłoby nonsensem mówić o uzbrojonym ludzie i obronie od ulicy do ulicy, jeśli niema koniecznej do tego celu broni. Albo może ludność ma spokojnie czekać w przedpokojach swych domów, podczas gdy żołnierze będą strzelali z okien? — pyta się dziennik.

Jak dalece ludzie głowią się nad rozwianiem tej ponurej zagadki dowodzi jeden z artykułów „Daily Mail”, w którym autor wyjaśnia, że jeżeli nie dojdzie do żadnej inwazji, to Niemcy obsadzą co najmniej Irlandję, Islandję, Szwecję i wyspy Owczce. Sprzeciwia się temu „Evening Standard”, który utrzymuje, że nie należy zapominać o tem, że Hitler i Mussolini mają trzy miliony żołnierzy i że mogą prowadzić wojnę tam, gdzie im się będzie podobało.

„Sunday Evening” obciąża bardzo gorzko klasę posiadającą, które pokrywają usiłującą zbiec z kraju. Jedną z deputowanych oświadczyła w parlamencie, że trzej członkowie Izby Gmin udali się z własnej inicjatywy do Ameryki. Postanowiła ona domagać się wezwania tych działaczy parlamentarnych do powrotu i odebrania im mandatów jako dezerterskich.

To samo pismo oświadczyło, że w ostatnich dniach powstało uderzająco dużo firm handlowych, które musiały wysłać w „niecierpiących zwłoki interesach firmowych” swych dyrektorów, w towarzystwie ich żon i dzieci, do Ameryki. Zazwyczaj panie te, zapewne w celach reprezentacyjnych, zabraly ze sobą całą biżuterję, która w inny sposób nie mogłaby być wynieciona.

W Nowym Jorku odkryto ostatnio założenie takich podejrzanych firm brytyjskich, które w oszukiwaczy sposób przejęły kredyty dolarowe na swoje konto, zamiast przekazać je amerykańskiej komisji kompensacyjnej.

Hiszpańscy dziennikarze rozpoczęli ostrą kampanję przeciwko tego rodzaju uciekinierom, którzy przedstawiają się równie groteskowo i podejrzanie, jak zapowiadano przed kilkoma tygodniami ewakuacja dzieci. Ponieważ większa część klas posiadających wysłała swoje dzieci i majątki w bezpieczne miejsce, a częściowo zdołała samą wyjechać za ocean, to można powatpiewać w patriotyzm tych sfer, które nie mają żadnych środków ani sposobności do opuszczenia niebezpiecznych wysp.

Australja zmniejsza kontyngenty wojsk.

Nie będzie dalszych przesunięć wojsk drogą morską.

(S) Sztokholm, 22 lipca. Według doniesienia Reutersa z Sydney australijski premier Menzies oświadczył w piątek, że wobec wielkich zmian w sytuacji europejskiej uniemożliwiających przewidzenie, kiedy przygotowane dziś w Australji do wysyłki dywizje będą mogły być przewiezione za morze, obozy wojskowe w Australji są w obecnej chwili przepelnione rezerwistami.

Na skutek tego Australja ma zamiar zmniejszyć efektywne kontyngenty wojsk i to na 80.000 ludzi, a nadto wstrzymać aż do odwołania wogóle rekrutację. W chwili obecnej w obozach wojskowych przebywa 77.000 żołnierzy, tj. więcej niż było ich kiedykolwiek podczas ostatniej wojny. Australja koncentruje obecnie swoje wysiłki w kierunku ustalenia efektywnego stanu swoich wojsk dla obrony Australji na 1/4 miliona żołnierzy.

Rumuńska rada ministrów a problem żydowski.

Bukareszt, 22 lipca. Na temat odbytego w piątek posiedzenia rady ministrów rumuńskich, wydano komunikat, w którym oświadczone, że posiedzenie to poświęcone było „ustaleniu zasad odnośnie do projektów ustaw, które są konieczne dla podporządkowania żydowskich elementów nowemu porządkowi w państwie rumuńskim”.

Jak się dowiadujemy, istnieje zamiar stworzenia kilku kategorii żydów, przy czem ci, którzy podczas wojny światowej walczyli za Rumunję, mają korzystać z pewnych ułatwień. „Curentul” twierdzi, że jednym z pierwszych zarządzeń ma być ustawa, która nałoży na żydów obowiązek przyjęcia z powrotem dawnych swych nazwisk.

Ministerstwo gospodarki opublikowało listę żydowskich urzędników, którzy zostali zwolnieni ze swych stanowisk.

Włosko-angielska bitwa morska w pobliżu Krety.

Rzym, 21 lipca. Główna kwatera armji włoskiej komunikuje:

W pobliżu Krety rozegrała się w godzinach porannych dn. 19 lipca trzygodzinna bitwa morska między włoskimi lekkimi krążownikami „Giovanni delle Bande Nere” i „Bartolomeo Colleoni”, pojemności 5.000 ton każdy a eskadrą angielską, składającą się z dwóch opancerzonych krążowników pojemności po 7000 ton każdy, klasy „Sydney” i 4 kontrtorpedowców.

Mimo jasnej przewagi sił nieprzyjacielskich krążowniki włoskie podjęły walkę i wyrzuciły nieprzyjacielowi poważne szkody. Krążownik „Bartolomeo Colleoni” został trafiony w bardzo ważne miejsce i u nieruchomiony, poczem po zaciętej walce, zatonął. Istnieje nadzieja, że większa część załogi została uratowana.

Włoskie eskadry bombowe dosięgły nieprzyjaciela i obrzuciły go bombami, przy czem krążowniki zostały kilkakrotnie trafione bombami. Jeden nieprzyjacielski okręt stanął w płomieniach. Włoskie samoloty powróciły bez strat do swych punktów oparcia. (p).

Bombardowanie portu na Malcie.

Ataki bombowe na angielskie bazy lotnicze i morskie w Afryce wschodniej.

— Rzym, 22 lipca. Włoski komunikat wojenny z niedzieli brzmi następująco: Naczelna komenda armji komunikuje: Same samoloty dokonały skutecznego nocnego bombardowania portu torpedowców na Malcie z nieznacznej wysokości, przy czem spowodowano wielkie pożary. Wszystkie włoskie samoloty powróciły w nieniszczonym stanie do swych baz wyjściowych.

W Afryce północnej zestrzelono jedną samolot angielski, a jego załogę składającą się z 3 ludzi wzięto do niewoli. W Afryce wschodniej włoskie samoloty dokonały skutecznych ataków bombowych na bazę lotniczą Buna w Kenji, nadto na bazę lotniczą i morską w Berbera, oraz na pozycje nieprzyjacielskie w okolicy Kurmuk w angielsko-egipskim Sudanie. Jeden z włoskich samolotów nie powrócił.

Dłuższa konferencja Adolfa Hitlera z hr. Ciano.

Berlin, 21 lipca. Kancelarz Rzeszy Niemieckiej przyjął w piątek przedpołudniem w obecności ministra spraw zagranicznych Rzeszy królewsko-włoskiego ministra spraw zagranicznych hr. Ciano na dłuższej audjencji.

W konferencji tej wzięli pozątem udział królewsko-włoski ambasador w Berlinie Dino Alfieri, szef kancelarii prezydjnalnej minister stanu dr. Meissner i niemiecki ambasador w Rzymie von Mackensen.

Wizyty hr. Ciano u marsz. Goeringa i ministra Hessa.

(SS) Berlin, 22 lipca. Reichsmarszałek Goering wraz z małżonką podejmowali w ub. sobotę ministra spraw zagranicznych Włoch, hr. Ciano w swej rezydencji w Karinhallu.

W przyjęciu wzięli udział król włoski ambasador w Berlinie, Dino Alfieri z małżonką oraz osoby, towarzyszące min. Ciano i członkowie włoskiej ambasady wraz z żonami. Ze strony niemieckiej, obok ściślejszego grona rodzinnego Marszałka Rzeszy i jego bliższego otoczenia byli obecni m. in.: generał-feldmarszałek Milch, ks. Filip Heski, generał broni Udet, szef prasowy Niemiec dr. Dietrich, sekretarz stanu baron von Weizsäcker, nadto

ambasador von Mackensen i generał lotnictwa Jeschonek.

Przedpołudniem przyjął zastępcę Führera Rudolf Hess ministra spraw zagranicznych król. Włoch hrabiego Ciano, któremu towarzyszył król-włoski ambasador w Berlinie, Dino Alfieri.

Odjazd hr. Ciano z Berlina.

(SS) Berlin, 22 lipca. Minister spraw zagranicznych król. Włoch hr. Ciano powrócił do Włoch w sobotę wieczór wraz ze swym otoczeniem.

Minister spraw zagranicznych Niemiec von Ribbentrop towarzyszył gościowi włoskiemu na dworcze anhalcki, gdzie przeszedł z nim przed frontem ustawionej na peronie kompanji honorowej. Włoski min. spraw zagranicznych pożegnał zgromadzone dla pożegnania go na dworcu czołowe osobistości państwa, partji i armji.

Zjawili się również ambasador włoski w Berlinie Alfieri z członkami ambasady oraz przedstawiciele związku faszystowskiego i kolonji włoskiej w Berlinie. Hr. Ciano pożegnał się bardzo serdecznie z ministrem von Ribbentropem, poczem wsiadł do pociągu specjalnego, który odjechał z dworca o godz. 24-cj.

Wzrost opozycji przeciwko trzeciemu wyborowi Roosevelta.

Waszyngton, 22 lipca. Rozłam w partji demokratycznej na temat problemu trzeciego wyboru Roosevelta na prezydenta Stanów Zjednoczonych, który zaznaczył się przejęciem demokratycznego senatora Burkego (Nebraska) do obozu republikanów, wzrasta z każdym dniem.

W kołach polityków demokratycznych zachodnich i centralno-zachodnich stanów zaznacza się wybitna niechęć w stosunku do ponownego wysunięcia kandydatury Roosevelta, w czem widzi się zerwanie ze 150-letnią tradycją. Wybitni prezydenci

Stanów — zaznacza się — odrzucał propozycję powierzenia im na trzeci okres kadencji stanowiska prezydenta. Senator Smith (Pld. Kalifornia), który za przykładem Burkego wystąpił z obozu Roosevelta, wygłosił reklamowaną szeroko przez konserwatywne koła partji demokratycznej przemówienie, w którym oświadczył, że ponowne wystawienie kandydatury Roosevelta oznacza koniec demokracji w tej formie, w jakiej ją znali dotychczas Stany Zjednoczone.

Pełne porozumienie w sprawie przyszłej polityki Japonji.

Oświadczenie ks. Konoye po konferencji ministrów.

(=) Tokio, 22 lipca. Po zakończeniu konferencji z ministrami głównych resortów, książę Konoye oświadczył wczoraj wieczór w wywiadzie prasowym co następuje: „Nie mogę obecnie złożyć żadnych wyjaśnień na temat treści mojej rozmowy z generałem Tojo, wiceadmirałem Jozsida i Matsukawą, ale mogę zapewnić, że na tej konferencji osiągnięto zupełne uzgodnienie poglądów na temat podstaw naszej polityki. Treść naszych rozmów będzie dopiero wtedy podana do wiadomości publicznej, gdy po utworzeniu mojego gabinetu, tenże gabinet powoła na odnową uchwałę.”

Rozmowy odbyte w ciągu dnia dzisiejszego dotyczyły kwestji zlikwidowania wojny chińskiej, wzmożenia osi łączącej Japonję, Niemcy i Włochy, dalej stosunków z Wielką Brytanią, Stanami Zjednoczonymi i Unją Sowiecką, a w końcu także kwestji stosunków między armją czynną a administracją cywilną.

Książę Konoye potwierdził w dalszym ciągu wywiadu, iż osiągnięto porozumienie w sprawie ogólnych zasad zgodności działania pomiędzy czynnikami politycznymi a zamierzeniami armji.

Francja układa państwowy program pracy.

Państwo będzie kierowało sprawami we wszystkich problemach gospodarczych.

Wichy, 22 lipca. Jak podano w sobotnich wydaniach dzienników do wiadomości, rząd francuski opracował państwowy pro-

gram robót publicznych, którego szczegóły zostaną opublikowane w ciągu bieżącego miesiąca. Program ten jest wynikiem po-

śledzenia we francuskim ministerstwie skarbu, w którym obok ministra skarbu, wzięli udział: minister produkcji przemysłowej i pracy, minister komunikacji, minister rolnictwa i minister zaopatrzenia.

Państwowy program prac składa się z trzech części, których szczegóły będą dostępne dopiero po przyjęciu programu przez radę ministrów. Kierownictwo projektu spoczywa bezpośrednio w rękach państwa, o ile sprawy dotyczą przeprowadzenia publicznych prac, jak np.: odbudowa sieci kolejowej i materiału kolejowego, budowa mostów i dróg, rozbudowa dróg wodnych, jak również wszystkie roboty publiczne, które odnoszą się do francuskiego rolnictwa.

Na obszarach, które bezpośrednio zostały dotknięte klęską wojny, państwo, po powrocie ludności cywilnej, umożliwi odbudowę uszkodzonych domów i fabryk przez publiczne kredyty. Prywatni przedsiębiorcy będą w ramach istniejących możliwości, mieli możność przystąpienia do pracy przez odstąpienie im odpadków surowców i pomoc władz rządowych. Finansowe podstawy programu robót — zdaniem kół rządowych — są możliwe do rozwiązania.

O co się tyczy odbudowy rolnictwa i zabezpieczenia tegorocznych zbiorów, to dowiadujemy się, że według dotychczasowych zarządzeń, zwolniono natychmiast z wojska robotników rolnych i rolników, jak również rekodzielników, zatrudnionych w rolnictwie, do rocznika 1936 włącznie bez żadnych wyjątków. Pozątem połączono przedsięwzięcie przemysłu cywilnego i zbrojeniowego zwolnić wszystkie osoby, zatrudnione w ich przedsiębiorstwie, jeśli osoby te pochodzą ze sfer rolniczych, względnie z gmin, liczących mniej, niż 2000 mieszkańców. Rząd francuski zamierza więc dokonać wszystkiego, co tylko leży w jego możliwościach, aby natychmiast rozwiązać problemy, związane z odbudową produkcji francuskiej.

Środki ochronne na Gibraltarze.

Madryt, 22 lipca. Doniesienia z Gibraltaru twierdzą, że Anglicy wykopują kanał głęboki na 4 metry i na 4 metry szeroki, który w razie konieczności oddzieli gibraltarskie skały od lądu stałego. Poza tem widzi się wielką koncentrację dział rozmaitego kalibru i przeprowadzenie środków, zabezpieczających na wszystkich terenach.

Pod wpływem ostatnich bombardowań ewakuacja cywilnej ludności odbywa się szybko. Ludność ta jest wywożona na parowcach transportowych. Bombardowanie czwartkowe pociągnęło za sobą wiele śmiertelnych ofiar. W nocy na piątek i w piątek rano słyszano znowu grzmot dział od strony morza Śródziemnego.

W piątek rano wypłynęło w kierunku oceanu Atlantyckiego 5 angielskich okrętów w otoczeniu konwoju. Angielskie samoloty przeleciały ustawicznie nad skałami i zatoką Gibraltaru.

„Triennale” w Medjolanie.

Niemcy otrzymały 168 nagród.

Medjolan, 22 lipca. Jury międzynarodowej wystawy architektury i sztuki dekoracyjnej w Medjolanie (7 triennale 1940) w tych dniach dokonało przyznania nagród wystawcom.

Niemiecki oddział otrzymał 168 nagród w tem: 16 wielkich nagród, 25 dyplomów honorowych i 65 złotych medali. Przy ocenianiu nagrodzonych prac podniesiono jakość i piękno poszczególnych okazów.

Komisarz dla partji socjalistycznych w Holandji.

Haga, 22 lipca. Komisarz Rzeszy dla okupowanych terenów holenderskich podporządkował w sobotę socjalistyczno-demokratyczną partję robotniczą, rewolucyjno-socjalistyczną partję robotniczą jak i partję komunistyczną Holandji wyłącznie mu kierownictwu komisarszemu.

Komisarzem tym został mianowany znany przywódca holenderskich narodowych socjalistów Rost van Tonningen.

Holandja przystępuje do odbudowy kraju.

Haga, 20 lipca. W mieście Utrecht został ostatnio utworzony holenderski wydział narodowy, którego zadaniem będzie skoordynowanie wysiłków różnych organizacji rolniczych, jak również handlowych i stanowiących łącznik między niemi a władzami niemieckimi. Przewodniczącym tego komitetu jest dr. F. H. Fentener van Vlissingen.

Trzyletnia służba wojskowa na Węgrzech.

Budapeszt, 22 lipca. Czynna służba wojskowa na Węgrzech wynosiła według konstytucji dwa do trzech lat. Obecnie wydano zarządzenie, na podstawie którego służba wojskowa została definitywnie przedłużona z dwóch na trzy lata. Pozątem rozporządzenie to reguluje sprawę wyszkolenia oficerów rezerwy. Żołnierze po dwóch latach służby mogą otrzymać urlop. Po zakończeniu służby żołnierze mogą być powoływani najwyżej sześć razy na ćwiczenia, które łącznie mogą wynosić najwyżej 30 tygodni.

Dachówka
azbestowo-cementowa
„ETERMIT”
wagonowo i detalicznie
z szybką dostawą
„UNIWERSAL”
Starowińska 28. Tel. 129-37

PUROL

PREPARAT DO MYCIA RAK
PRODUKCJI KRAJOWEJ

Nadaje się specjalnie do użytku w fabrykach, warsztatach, drukarniach, garażach, restauracjach, szpitalach, w gospodarstwie domowym itp. Czyści silnie zabrudzone lub zaoilowane ręce, nie działając ujemnie na skórę. Nadaje się również do czyszczenia naczyń i różnego rodzaju przedmiotów. Produkt tani i wydajny w użyciu. Na żądanie przesyłamy oferty z próbkami. 24771

„RAMNOZA”
Pracownia Chemiczna,
Róża Drozdowska
Kraków, Al. Mickiewicza 27.

Wolne posady

POTRZEBNA
kucharka do lat 30, z dobrym gotowaniem, do wszystkiego. Zgłoszenia: Jagiellońska 9, I p. miński, 4, między 4-5-ta. 24612

FRYZJERA
damsko-męskie, do zarządkowania, do wszystkiego. Zgłoszenia: Jagiellońska 11. 1847k

OSOBA
w średnim wieku, w średnim wieku, gotująca, potrzebna na przychodnię, do prowadzenia skromnego domu. Zgłoszenia: Dąbrowskiego 4, m. 12, między 1-2 popołudniu. 24752

CHŁOPIEC
biuro, powyżej 16 lat, potrzebny od zaraz. Zgłoszenia: Baszowa 18, Technomobilia. 24750

ELEKTRO-MECHANIK
nałehmiast potrzebny. Elektro-Dynamo Bosch-Dienst, Dunajewskiego 3. 24728

DOZORCĘ
domu emeryta w średnim wieku, bezdzietnego, przyjeżdżającego z zagranicy. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 24739”. 24739

UZWAJACZ
na prąd stały i zmienny potrzebny zaraz. Siwek & Hehn, Kraków, Smolki 11. 24665

Posad poszukują

HANDLOWIEC
wyższe studia, praktyka gruntowa, znajomość niemieckiego, francuskiego, poszukuje odpowiedniego zajęcia. Wymagania skromne. Oferty: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 24732”. 24732

BUCHANTER-BILANSISTA
kilkuletnia praktyka w wieloletniej przedsiębiorstwach, znajomość języka niemieckiego, szuka posady. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 24732”. 24732

ARYJKA
przyjmuje posadę, towarzyszy starszej pani lub pannie, do mieszkania z uzgodnieniem. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 24732”. 24732

DOZORCĘ
domu emeryta w średnim wieku, bezdzietnego, przyjeżdżającego z zagranicy. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 24739”. 24739

UZWAJACZ
na prąd stały i zmienny potrzebny zaraz. Siwek & Hehn, Kraków, Smolki 11. 24665

Posad poszukują

HANDLOWIEC
wyższe studia, praktyka gruntowa, znajomość niemieckiego, francuskiego, poszukuje odpowiedniego zajęcia. Wymagania skromne. Oferty: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 24732”. 24732

BUCHANTER-BILANSISTA
kilkuletnia praktyka w wieloletniej przedsiębiorstwach, znajomość języka niemieckiego, szuka posady. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 24732”. 24732

ARYJKA
przyjmuje posadę, towarzyszy starszej pani lub pannie, do mieszkania z uzgodnieniem. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 24732”. 24732

DOZORCĘ
domu emeryta w średnim wieku, bezdzietnego, przyjeżdżającego z zagranicy. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 24739”. 24739

UZWAJACZ
na prąd stały i zmienny potrzebny zaraz. Siwek & Hehn, Kraków, Smolki 11. 24665

Posad poszukują

HANDLOWIEC
wyższe studia, praktyka gruntowa, znajomość niemieckiego, francuskiego, poszukuje odpowiedniego zajęcia. Wymagania skromne. Oferty: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 24732”. 24732

BUCHANTER-BILANSISTA
kilkuletnia praktyka w wieloletniej przedsiębiorstwach, znajomość języka niemieckiego, szuka posady. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 24732”. 24732

ARYJKA
przyjmuje posadę, towarzyszy starszej pani lub pannie, do mieszkania z uzgodnieniem. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 24732”. 24732

DOZORCĘ
domu emeryta w średnim wieku, bezdzietnego, przyjeżdżającego z zagranicy. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 24739”. 24739

UZWAJACZ
na prąd stały i zmienny potrzebny zaraz. Siwek & Hehn, Kraków, Smolki 11. 24665

Posad poszukują

HANDLOWIEC
wyższe studia, praktyka gruntowa, znajomość niemieckiego, francuskiego, poszukuje odpowiedniego zajęcia. Wymagania skromne. Oferty: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 24732”. 24732

BUCHANTER-BILANSISTA
kilkuletnia praktyka w wieloletniej przedsiębiorstwach, znajomość języka niemieckiego, szuka posady. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 24732”. 24732

ARYJKA
przyjmuje posadę, towarzyszy starszej pani lub pannie, do mieszkania z uzgodnieniem. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 24732”. 24732

GENERAL-GOUVERNEMENT
kompletna serje i inne kupuje „Pilateia”, Kraków, Długa 14. 24842

KUPIJE NOSZONA GARDEROBE
obuwie, bieliznę, płace najwyższe ceny. Kraków, Starowińska 54, IV piętro, mieszkanie 20. — front. Przychodzie do domu bez zobowiązania. 24839

MARKI
pocztowe kupuje dziesięć lat istniejąca „Pilateia”, Rynek 9. 24837

ZŁOTE
bransolety, łańcuszki, pierścienie i inne złoto niskie próbniki kupuje. Grodzka 2, m. 9, oficyjna. 1. p. 24816

ZŁOTA BIZUTERIE
lub srebro, może być polowane, kupie. Grodzka 5, I piętro, oficyjna. m. 4. 24813

KRZYŻYK
złoty na szyję kupie. — Sereno Fenna 4/3. 24759

UBRANIA, BIELIZNĘ NOSZONA
w każdym stanie kupie. Na żądanie przychodzie do domu. Józefa 42, m. 2. 24840

DESTYLATOR
likierów poszukuje dla pracy. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 24763”. 14763

KUPNO

KUPIE
kamienie młyńskie używane — podać cenę: Fiećko Edward, — Skawieca Nr. 126, p. Maków Podhalański. 24712

KUPIJE
sprzedające używane rzeczy: Starowińska 80, sklep. 24144

MASZYNY
używane „Singer” kupuje Krieger, Zwierzyńska 6. 24172

ZŁOTA BIZUTERIE
złote korony, mostki kupie. Piotrkowska 5/2. 24318

MASZYNE
do leczenia kupie. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 24781”. 24781

KUPIJE
noszoną garderobę — płacę najwyższą cenę. — Sklep narożny — Józefa 22. Na żądanie przychodzie do domu. 24751

KUPIE
grzejnik Nr. 4, oraz kociołek do ogrzewania centralnego o pow. 1 m². Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 24722”. 24722

GARDEROBE
męską kupuje: Starowińska 21, m. 8. 24246

ZŁOTE
przedmioty, stare zęby, srebrno kupie: Długa 27, oficyjna parter — m. 12 a. 23816

KUPIE
dwa używane trawery, profil 18 lub wyższy, długości po 8 m. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 24757”. 24757

KUPIJE
noszoną garderobę męską. — Płace dobrze. — Starowińska 54/24. 24841

NOSZONE
ubrania, marynarki, spodnie, bieliznę, kupuje Gazowa 11/14. 24809

SZAFY
łóżka, stoły, krzesła, wszelkie meble używane kupuje gotówkowo: Hala Meblowa, Wiślna 4, parter. 24846

KUPIE
pisma ilustrowane (magazyny) angielskie, dawniejsze. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 24784”. 24784

POŁOWE
realności III p. przedłużenie ul. Piłsudskiego — sprzedam. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 24221”. 24221

MASZYNY
Singera piękna, dobra, sprzeda Filipa 12/6. 24311

SPRZEDAM
materiał jasy, 290, ubranko na chłopców 8 lat, kostium popielawy — średni wzrost. Kraków, Szpitalna 18 — Kucia. 24627

MASZYNY
damskie „Singer” gabinetowa i futro damskie do sprzedania. Zamajskiego 23/3. 24719

MATERIAŁ
na ubranie, kolor stalowy 290 cm sprzedam. — Zaleskiego 18-1 popołudniu. 19990

MASZYNY
damskie „Singer” gabinetowa i futro damskie do sprzedania. Zamajskiego 23/3. 24719

MATERIAŁ
na ubranie, kolor stalowy 290 cm sprzedam. — Zaleskiego 18-1 popołudniu. 19990

MASZYNY
damskie „Singer” gabinetowa i futro damskie do sprzedania. Zamajskiego 23/3. 24719

MATERIAŁ
na ubranie, kolor stalowy 290 cm sprzedam. — Zaleskiego 18-1 popołudniu. 19990

MASZYNY
damskie „Singer” gabinetowa i futro damskie do sprzedania. Zamajskiego 23/3. 24719

MATERIAŁ
na ubranie, kolor stalowy 290 cm sprzedam. — Zaleskiego 18-1 popołudniu. 19990

MASZYNY
damskie „Singer” gabinetowa i futro damskie do sprzedania. Zamajskiego 23/3. 24719

MATERIAŁ
na ubranie, kolor stalowy 290 cm sprzedam. — Zaleskiego 18-1 popołudniu. 19990

DYWAN
perski piękny — sprzedam. Wiadomość: Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 24671”. 24674

HALA MEBLOWA
Wiślna 4, parter poleca różne używane meble. 24848

PASY
wielbłądzie gumowe, skórzane, rozmaitego wykończenia, szmirgla, chłonnego, magnetycznego, Biuro techniczne Kraków Mazowiecka 35. 24850

POGRZEB HUCULSKI
muzealny obraz Axtentowicza, dywany perskie, aparaty: Conlat, Leica, Roliflex, kilimy, kufry, podręczne wieści, rower, gramofony, platery, zegarki itd. — Sklep Wiślna 8. 24822

OKAZYJNIE
bucki damskie (opanki) czerwone. Wiślna 8 — sklep. 24817

UBRANIA MĘSKIE
zartuki, kostiumy damskie, sukienki, maszyną do pisania, obuwie męskie, damskie, lornety itd. — sprzedam Sklep — Wiślna 8. 24823

OKAZJA
Parcela 300 sążnowa pod budowę handlową. 9.500. Parcela 5800 sążni 36.000. Blok sześciomorgowy ziemia o. 48.000. 3200 sążni 15.000. Kamienica nowobudowana 175 tysięcy. — Dom niewykodzony 5 ubikacyjny 25.000. Ośrodek 48-morgowy u przemysłowicy okazjnie sprzedam. Kraków — Zamenhofa 8. 24826

MASZYNE
„Singer” kryta, nowa, sprzedam. Starowińska 14/2. 24082

DOM
Hurtowy w Krakowie poszukuje przedstawicieli, w szczególności, wyłączonego, sprzedawcy, fabryk krajowych (kosmetyka, galanteria, biżuteria, towary krótkie, przybory do szycia, taśmy, wyroby metalowe i t. p.). Łaskawe zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 24760”. 24760

ALBUMY
amatorskie, pamiętniki, noty, listy itp. do nabycia w Wytówni albumów, Krakowska 21 — w podwórzu. 24668

MASZYNE
do szycia kryta sprzedam. Dietlowska 97 m. 17 4 piętro. 24801

SKLEP GALANTERYJNY
w centrum z koncesją i urzędem do sprzedania. — Wiadomość: Baszowa 10/2. 24789

UBRANIE
męskie, zartuki sprzedam. Długa 32 — 8. 24788

SPRZEDAM
parcelę Wieliczkę 210 sążni — 13.000, parcelę 400 sążni 1.500, parcelę 400 sążni 3.000. Borowice Karol Wieliczka, Żadory. 24787

MASZYNA
damska „Singer” gabinetowa i futro damskie do sprzedania. Zamajskiego 23/3. 24719

MATERIAŁ
na ubranie, kolor stalowy 290 cm sprzedam. — Zaleskiego 18-1 popołudniu. 19990

MASZYNY
damskie „Singer” gabinetowa i futro damskie do sprzedania. Zamajskiego 23/3. 24719

MATERIAŁ
na ubranie, kolor stalowy 290 cm sprzedam. — Zaleskiego 18-1 popołudniu. 19990

MASZYNY
damskie „Singer” gabinetowa i futro damskie do sprzedania. Zamajskiego 23/3. 24719

MATERIAŁ
na ubranie, kolor stalowy 290 cm sprzedam. — Zaleskiego 18-1 popołudniu. 19990

MASZYNY
damskie „Singer” gabinetowa i futro damskie do sprzedania. Zamajskiego 23/3. 24719

MATERIAŁ
na ubranie, kolor stalowy 290 cm sprzedam. — Zaleskiego 18-1 popołudniu. 19990

MASZYNY
damskie „Singer” gabinetowa i futro damskie do sprzedania. Zamajskiego 23/3. 24719

MATERIAŁ
na ubranie, kolor stalowy 290 cm sprzedam. — Zaleskiego 18-1 popołudniu. 19990

MASZYNY
damskie „Singer” gabinetowa i futro damskie do sprzedania. Zamajskiego 23/3. 24719

MATERIAŁ
na ubranie, kolor stalowy 290 cm sprzedam. — Zaleskiego 18-1 popołudniu. 19990

MASZYNY
damskie „Singer” gabinetowa i futro damskie do sprzedania. Zamajskiego 23/3. 24719

MATERIAŁ
na ubranie, kolor stalowy 290 cm sprzedam. — Zaleskiego 18-1 popołudniu. 19990

MASZYNY
damskie „Singer” gabinetowa i futro damskie do sprzedania. Zamajskiego 23/3. 24719

MATERIAŁ
na ubranie, kolor stalowy 290 cm sprzedam. — Zaleskiego 18-1 popołudniu. 19990

MASZYNY
damskie „Singer” gabinetowa i futro damskie do sprzedania. Zamajskiego 23/3. 24719

MATERIAŁ
na ubranie, kolor stalowy 290 cm sprzedam. — Zaleskiego 18-1 popołudniu. 19990

MASZYNY
damskie „Singer” gabinetowa i futro damskie do sprzedania. Zamajskiego 23/3. 24719

MATERIAŁ
na ubranie, kolor stalowy 290 cm sprzedam. — Zaleskiego 18-1 popołudniu. 19990

MASZYNY
damskie „Singer” gabinetowa i futro damskie do sprzedania. Zamajskiego 23/3. 24719

MATERIAŁ
na ubranie, kolor stalowy 290 cm sprzedam. — Zaleskiego 18-1 popołudniu. 19990

MASZYNY
damskie „Singer” gabinetowa i futro damskie do sprzedania. Zamajskiego 23/3. 24719

MATERIAŁ
na ubranie, kolor stalowy 290 cm sprzedam. — Zaleskiego 18-1 popołudniu. 19990

MASZYNY
damskie „Singer” gabinetowa i futro damskie do sprzedania. Zamajskiego 23/3. 24719

MATERIAŁ
na ubranie, kolor stalowy 290 cm sprzedam. — Zaleskiego 18-1 popołudniu. 19990

BIURKO
machoninowe gabietowe pierwszorzędne — zł. 300 — Materace włosienne używane 350 zł. — Materace trawa morska używane zł. 200. Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 24783”. 24783

ODKURZACZ NOWIS
z rozpylaczem, suszarką do włosów — okazjnie sprzedam firma „ZAR” — Sławkowska 11. 24836

ROWERY KAMINSKIEGO
i inne, damskie, męskie po niższych cenach — sprzedaje firma „ZAR” — Sławkowska 11. 24835

MASZYNA
walizkowa „Remington”, obraz Fałata, dywany perskie, tapczan, patefony, walizki, aparaty fotograficzne sprzedam okazjnie. — Dom Komisowy „Dorotum” — Karmelicka 27. 1854k

WAGI
dla aptek, złotników, laboratoriów, handlu, przemysłu i lam. — przy elektrycznej dostawie „Centrala Wagi” — Kraków, Wiślna 2. 24834

MĘSKI
płaszcz prawie nowy sprzedam. Bracka 5, m. 13, Kraków. 24730

DO
sprzedania zaraz parcela dwumorgowa (elektryka, wodociąg), przy ulicy Król, Jadwigi, Wiadomość Kochanowskiego 28, m. 1. — od godz. 2-5-tej. 24761

SINGERA
maszynę do szycia sprzedam. — Michałowski 15/16. 24782

LUSTRO
salonowe stojące do sprzedania: „Kochanowskiego 23, m. 4. — od 13-15. 24780

UNDERWOOD
do pisania, prawie nowa, sprzedam. — Wenecka 6/12. 24778

ŁÓŻKO
łóżko, ubranie, linatry, sprzedam: Starowińska 21, m. 8. 24776

SPRZEDAM
piękną antyczną komódę Ludwik XV, biurko, bibliotekę, łóżko żelazne: Konarskiego 44, m. 6, od 10-1. 24774

ŁÓŻKOWE
pokoju sprzedam: Kraków, Wybickiego 10/3. 24772

BALONY SZKLANE
w koszach, chemikalia, sprzedam: Olsza, Skorupki 28. 24769

URZĄDZENIE
sklepowe. Dział: spożywczo-chemiczny z towarami lub bez — sprzedam. Wiadomość: ul. Czarodziejska 46 — Kraków, Osiedle Robotnicze od 8 do 18. 24737

MOTORY
Benz, 50 KM stojący, sprzedam natychmiast. Ogładsz w Krakowie Technomobilia, Baszowa 18 — Tel. 168-61. 24749

KREMY
pudry, wody kolońskie, kremy, balsamy, kosmetyki, sprzedam. — Kraków — Szwedzka 21. 24744

FUTRO
selskinowe damskie nowe sprzedam. — Mickiewicza 51/6. 24730

UBRANIE
nowe, brązowe, sportowe sprzedam. — Ul. Zwierzyńska 23, m. 6 od 3-5. 24726

MASZYNE
do szycia bardzo dobrą sprzedam. Szlak 31/5. 24116

MASZYNY
damskie „Singer” gabinetowa i futro damskie do sprzedania. Zamajskiego 23/3. 24719

MATERIAŁ
na ubranie, kolor stalowy 290 cm sprzedam. — Zaleskiego 18-1 popołudniu. 19990

MASZYNY
damskie „Singer” gabinetowa i futro damskie do sprzedania. Zamajskiego 23/3. 24719

MATERIAŁ
na ubranie, kolor stalowy 290 cm sprzedam. — Zaleskiego 18-1 popołudniu. 19990

MASZYNY
damskie „Singer” gabinetowa i futro damskie do sprzedania. Zamajskiego 23/3. 24719

MATERIAŁ
na ubranie, kolor stalowy 290 cm sprzedam. — Zaleskiego 18-1 popołudniu. 19990

MASZYNY
damskie „Singer” gabinetowa i futro damskie do sprzedania. Zamajskiego 23/3. 24719

MATERIAŁ
na ubranie, kolor stalowy 290 cm sprzedam. — Zaleskiego 18-1 popołudniu. 19990

MASZYNY
damskie „Singer” gabinetowa i futro damskie do sprzedania. Zamajskiego 23/3. 24719

MATERIAŁ
na ubranie, kolor stalowy 290 cm sprzedam. — Zaleskiego 18-1 popołudniu. 19990

MASZYNY
dams